LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ HE 280/2022 VP – VIRVOITUSJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN

Tammikuu 2023

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Hallituksen visiona oli laajapohjainen vero – visiosta luovuttiin hallituskauden aikana.

Terveyttä edistävän veron selvittäminen

Hallitus selvittää mahdollisuuden ottaa käyttöön kansanterveyttä edistävän veron, joka kohdistuisi esimerkiksi sokeriin. Hallitus vaikuttaa myös EU:ssa siihen, että uudenlaisia terveyttä edistäviä veroja voidaan ottaa käyttöön.

- Nyt esitelty HE 280/2022 ei vastaa hallitusohjelman kirjausta, vaan **keskittyy yhä virvoitusjuomien, mehujen ja veden verottamiseen.**
- Laajapohjainen kansanterveyttä edistävä sokerivero korjaisi nykytilanteen, jossa käytössä on kilpailua vääristävä ja kapeille hartioille perustuva pistekohtainen vero.
- Laajapohjaisella ainesosaverolla on kansainvälistä tukea mm. WHO, OECD, Euroopan Komissio & IMF.

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Nykytilanne – pitkä lista hemmottelutuotteita veron ulkopuolella

Sokerin (sakkaroosi) lähteet suuruusjärjestyksessä

	Naiset		Miehet
1.	Suklaa ja makeiset 14 %	1.	Mehut, mehujuomat 16 %
2.	Mehut, mehujuomat 12 %	2.	Makeat leivonnaiset 12 %
3.	Makeat leivonnaiset 12 %	3.	Suklaa ja makeiset 10 %
4.	Jogurtti, rahka 7 %	4.	Sokeri 7 %
5.	Sokeri 4 %	5.	Jogurtti, rahka 6 %
6.	Hillot, marmeladi 4 %	**6.**	**Virvoitusjuomat 6 %**
7.	Kiisselit, keitot 4 %	7.	Hillot, marmeladi 4 %
8.	Jäätelö 4 %	8.	Jäätelö 3 %
9.	Keksit 3 %	9.	Keksit 3 %
10.	**Virvoitusjuomat 3 %**	10.	Kiisselit, keitot 3 %

Lähde: Finravinto 2017

- Sokereita saadaan runsaasti muista kuin virvoitusjuomista.
- Finravinto 2017 -tutkimuksen mukaan naisten sokerinsaannin lähteistä virvoitusjuomat ovat sijalla **kymmenen**, miehillä virvoitusjuomat ovat sijalla **kuusi**.

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Sinebrychoff ja juomateollisuus Suomessa ovat elintarvikealan edelläkävijöitä sokerin vähentämisessä

Olemme Sinebrychoffilla tuotemuotoilleet vj-valikoimaamme vahvasti sokerittomien suuntaan

30 JUOMAA

27	2	1
SOKERITON TAI VÄHÄSOKERINEN	-30% SOKERIA	PERINTEINEN

Olemme sitoutuneet UNESDAn sokerin vähennys-tavoitteeseen - tulemme saavuttamaan tavoitteen.

Unesda
Soft Drinks Europe

-10%
TAVOITE 2019-2025

- Nykyinen veron porrastus sokeripitoisuuden mukaan **on jo tutkitusti ohjannut** juomateollisuutta tuotemuotoiluun virvoitusjuomissa.*
- Suomessa yli 50 % virvoitusjuomista nautitaan sokerittomina.
- Suomessa on Euroopan mittakaavassa innovatiivinen ja laaja vesikategoria.

* *Palkansaajien tutkimuslaitos: Raportti 38*

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Huomioita hallituksen esityksestä 280/2022 vp

- POSITIIVISTA: Vero kohdistuu yhdenmukaisesti kaikkiin juomiin, joita WHO ja Suomen terveysasiantuntijat suosittelevat nautittavan vähemmän niiden sisältämien vapaiden sokerien vuoksi: sokerivirvoitusjuomat, täysmehut ja mehujuomat sekä maitopitoiset lisättyä sokeria sisältävät juomat.

- ONGELMALLISTA: Porrasmallissa on potentiaalia, mutta ongelmallista on, että nyt esitetyssä mallissa on 6 porrasta 11 grammaan saakka. Samaa logiikkaa on haasteellista soveltaa tuotteisiin, joiden sokeripitoisuus on >11g – 1000g.
  - Tämä välivaihe virvoitusjuomissa ei tuo lisäarvoa.
  - Se ei tuo lisäarvoa myöskään laajapohjaisen sokerin määrään perustuvan verotuksen kehittämiselle.

- ONGELMALLISTA: Uusia sokeripitoisia tuotteita ei ole sisällytetty veron piiriin eikä veromallin laajentamisesta ole esitetty mitään näkemystä.

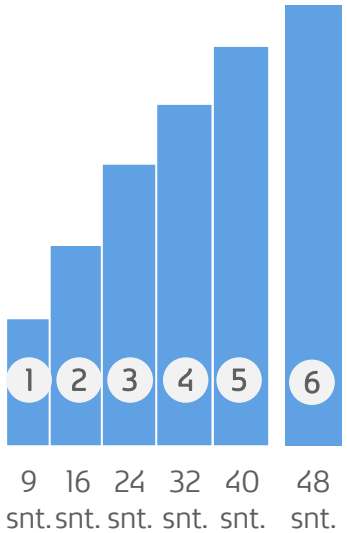
- ONGELMALLISTA: Verotasot eivät toimi esimerkkinä laajemmalle sokeriverolle.
  - Ylimmät tasot 40 ja 48 senttiä/litra ovat perusteettoman korkeita virvoitusjuomille.
  - Tasojen vieminen kaikkiin sokeria sisältäviin tuoteryhmiin on epärealistista.

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Hallitus esittää kuutta verotasoa 0-11+ gramman sokeripitoisuuksiin. Isona epäkohtana: verotaulukko rakennettu pelkästään sokeripitoisuuden alapäähän ja vero kohdistuu vain virvoitusjuomiin, myös vesiin.

Sokeripitoisuus 0-11 g:
Yhteensä viisi veroluokkaa, joista neljä uusia.

Sokeripitoisuus >11 g – 1.000 g:
Yksi veroluokka (>11 g)
Esitys ei ole johdonmukainen, eikä loogisesti sovellettavissa muihin suurisokerisiin tuoteryhmiin.

>80% suomalaisten sokerilähteistä jää jälleen kerran verotuksen ulkopuolelle.

Nykyinen virvoitusjuomaverolaki monimutkaistuu ja luo samalla neljä uutta veroluokkaa nykyiseen verrattuna – ilman todettua lisäarvoa.

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Arvio HE 280/2022 vp vaikutuksista

Hallitusohjelman tavoite	Kaikki sokerilähteet mukaan	Kannustin-portaat	Verotasojen soveltaminen muihin elintarvikkeisiin	Valtion budjetti-näkökulma
Kansanterveyttä edistävä vero, joka kohdistuisi esim. sokeriin.	Sokeriin kohdistuva laajapohjainen vero supistui vj-veron muuttamiseksi.	Portaissa potentiaalia jatkokehitykselle.	Lakiesityksen verotasot erittäin vaikeita siirtää yli tuoteryhmien.	Valtion verotulot
Ei toteudu	Jopa supistettu vj-veropohja	Ei tuo kuitenkaan lisäarvoa esitettyyn vj-verotukseen.	”Mahdoton toteuttaa”	Verotulojen on arvioitu laskevan
				

MITÄ SIIS LAILLA TAVOITELLAAN?

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

Yhteenveto

- Edellä kerrotun valossa Sinebrychoff **vastustaa HE 280/2022 vp:n hyväksymistä.**

- Esitämme, että valiokunta kirjaa mietintöönsä ponnen, jonka mukaan **eduskunta edellyttää valtioneuvoston jatkavan veron kehittämistä edelleen koskemaan kaikkia runsaasti sokeria sisältäviä elintarvikkeita**, jotta kansanterveydelliset ja valtiontaloudelliset hyödyt toteutuvat.

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group